

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 178/2012-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosti spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., B., vedené pod sp. zn. Rvp 3765/2012, sp. zn. Rvp 3766/2012, sp. zn. Rvp 3767/2012, sp. zn. Rvp 3768/2012, sp. zn. Rvp 3769/2012, sp. zn. Rvp 3770/2012, sp. zn. Rvp 3771/2012, sp. zn. Rvp 3772/2012, sp. zn. Rvp 3773/2012, sp. zn. Rvp 3774/2012, sp. zn. Rvp 3775/2012, sp. zn. Rvp 3776/2012, sp. zn. Rvp 3777/2012, sp. zn. Rvp 3778/2012 a sp. zn. Rvp 3779/2012 vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 333/2008 a jeho uznesením z 20. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 332/2008 a jeho uznesením z 20. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 335/2008 a jeho uznesením z 20. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 1256/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 1116/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 577/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 512/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 511/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 709/2009 a jeho uznesením z 22. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 114/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 1318/2010 a jeho

uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp zn. 8 Er 1365/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 1367/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 1368/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012 a v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 431/2009 a jeho uznesením z 22. februára 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 3765/2012, sp. zn. Rvp 3766/2012, sp. zn. Rvp 3767/2012, sp. zn. Rvp 3768/2012, sp. zn. Rvp 3769/2012, sp. zn. Rvp 3770/2012, sp. zn. Rvp 3771/2012, sp. zn. Rvp 3772/2012, sp. zn. Rvp 3773/2012, sp. zn. Rvp 3774/2012, sp. zn. Rvp 3775/2012, sp. zn. Rvp 3776/2012, sp. zn. Rvp 3777/2012, sp. zn. Rvp 3778/2012 a sp. zn. Rvp 3779/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 3765/2012.

2. Sťažnosti spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 11. apríla 2012 doručené sťažnosti spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 333/2008 a jeho uznesením z 20. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 332/2008 a jeho uznesením z 20. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 335/2008 a jeho uznesením z 20. februára 2012, v konaní

vedenom pod sp. zn. 8 Er 1256/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 1116/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 577/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 512/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 511/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 709/2009 a jeho uznesením z 22. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 114/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 1318/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 1365/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 1367/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 1368/2010 a jeho uznesením z 21. februára 2012 a v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 431/2009 a jeho uznesením z 22. februára 2012 (ďalej len „napadnuté uznesenia“ alebo „uznesenia“).

2. Z obsahu sťažností a ich príloh vyplynulo, že sťažovateľka v záujme vymoženía svojich pohľadávok z úverových zmlúv, ktoré uzatvorila s dlžníkmi – fyzickými osobami (ďalej len „povinní“), ktoré boli priznané vykonateľnými rozsudkami S. zriadeného S., a. s., podala súdnemu exekútorovi JUDr. R. K. (ďalej aj „súdny exekútor“) návrhy na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor na základe poverení udelených okresným súdom začal nútený výkon rozhodnutí (exekúciu). V priebehu konania súdny exekútor plniac si povinnosť podľa § 30 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) oznámil okresnému súdu skutočnosť, pre ktoré by mohol byť vylúčený z vykonávania exekúcie. Napadnutými uzneseniami okresný súd ex offo vylúčil vo veci konajúceho súdneho exekútora z vykonávania exekúcie z dôvodu, že bol pred vymenovaním do funkcie súdneho exekútora zamestnancom sťažovateľky ako účastníčky exekučných konaní (oprávnenej), čo podľa názoru okresného súdu zakladá dôvod na jeho vylúčenie.

3. Sťažovateľka vo svojich sťažnostiach napáda uvedené uznesenia okresného súdu, ktorými okresný súd ex offo rozhodol o vylúčení súdneho exekútora z vykonávania

exekúcie a postup všeobecného súdu, ktorý viedol k ich vydaniu. Sťažovateľka uvádza, že okresný súd porušil jej základné práva, a to konkrétne:

«A. právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“);

B. právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“);

C. právo vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;

D. právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;

E. všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy;

F. zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru.»

4. V súvislosti s vylúčením súdneho exekútora z exekúcie v označených exekučných konaniach sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, k čomu uviedla:

«Napadnuté uznesenie Okresného súdu Kežmarok veľmi významnou mierou ovplyvnilo faktické a právne postavenie sťažovateľa a to najmä v spojitosti s výkonom exekúcie... Tvrdíme, že postup všeobecného súdu v konaní... ako aj samotné rozhodnutie tohto súdu, nelegitímne a nelegálne limitovali práva sťažovateľa, najmä jeho právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru a to v takej miere, že je to v právnom štáte neprípustné. Je tomu tak preto, že všeobecný súd:

a) bez toho aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp. zn.: III ÚS 322/2010-37;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti súdneho exekútora vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovali akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe súdneho exekútora v exekúcii;

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy sťažovateľa alebo povinného o legálny priebeh exekúcie:

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III ÚS 322/2010;

rozhodol s konečnou platnosťou (podľa ust. § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti dosiahnuť vymoženie svojej pohľadávky výkonom exekučnej činnosti realizovanej súdnym exekútorom - JUDr. R. K.

... postupom Okresného súdu Kežmarok v konaní..., ako aj napadnutým uznesením tohto súdu, došlo v rámci práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces k porušeniu zásady „rovnosti zbraní“, zásady kontradiktórnosti súdneho konania, práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a práva na rozhodovanie podľa relevantnej právnej normy, ktoré sú imanentnou súčasťou vyššie označených základných práv a to spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s čl. 46 ods. 1 Ústavy a článkom č. 6 ods. 1 Dohovoru.»

5. Sťažovateľka k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uvádza: „Všeobecný súd svojím rozhodnutím, ktoré bolo vydané v konaní vedenom bez dodržania zásad spravodlivého súdneho procesu, obmedzil majetkové práva sťažovateľa takým spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s článkom č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článkom č. 1 Protokolu č. 1. Napadnutým rozhodnutím všeobecného súdu došlo k reálnemu ohrozeniu majetku sťažovateľa existujúceho v podobe pohľadávky a jej príslušenstva a taktiež došlo k zníženiu majetku sťažovateľa o majetok vynaložený na výkon exekúcie zvoleným súdnym exekútorom. Sťažovateľ mal teda v zmysle článku č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článku č. 1 Protokolu č. 1 majetok chránený Dohovorom o ktorý však nelegálnym postupom a rozhodnutím všeobecného súdu bez akejkoľvek náhrady prišiel.“

6. Namietané porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru sťažovateľka odôvodnila tým, že „aj keď výkon a ochrana jeho práva na spravodlivý súdny proces mala byť rovnaká, mal v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ním zaobchádzané odlišne. Sťažovateľ však bol, a to najmä vzhľadom k faktu, že

všeobecný súd rozhodoval o jeho práve na výkon súdneho rozhodnutia zvoleným exekútorom a toto rozhodnutie výrazne ovplyvnilo jeho právne postavenie, účastníkom konania rovnako ako povinný. Z okolností daného prípadu nemožno vyšpecifikovať také skutočnosti, ktoré by mohli objektívne a rozumne ospravedlniť takéto odlišné zaobchádzanie. Odlišné zaobchádzanie so sťažovateľom nemožno ospravedlniť jeho iným postavením (postavením oprávneného), pretože takýto dôvod je priamo Ústavou SR a Dohovorom špecifikovaný ako dôvod zakázaného odlišného zaobchádzania.“.

7. Sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby sťažnostiam vyhovel a nálezom vyslovil porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy, základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v označených konaniach a jeho napadnutými uzneseniami, napadnuté uznesenia okresného súdu zrušil, veci vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €, ako aj náhradu trov konania.

II.

8. Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

9. V zmysle § 112 ods. 2 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

10. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 3765/2012, sp. zn. Rvp 3766/2012, sp. zn. Rvp 3767/2012, sp. zn. Rvp 3768/2012,

sp. zn. Rvp 3769/2012, sp. zn. Rvp 3770/2012, sp. zn. Rvp 3771/2012, sp. zn. Rvp 3772/2012, sp. zn. Rvp 3773/2012, sp. zn. Rvp 3774/2012, sp. zn. Rvp 3775/2012, sp. zn. Rvp 3776/2012, sp. zn. Rvp 3777/2012, sp. zn. Rvp 3778/2012 a sp. zn. Rvp 3779/2012 a z neho vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť, ako aj na totožnosť v osobe sťažovateľa a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o spojení týchto sťažností na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

III.

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

14. Podľa § 3 Exekučného poriadku exekútor vykonáva exekučnú činnosť nestranne a nezávisle.

15. Podľa § 4 Exekučného poriadku činnosť exekútora je nezlučiteľná s pracovným pomerom alebo s obdobným pracovným vzťahom, podnikaním, členstvom v štatutárnom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo členstvom v dozornom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo s vykonávaním inej zárobkovej činnosti s výnimkou vedeckej, pedagogickej, literárnej, umeleckej a publicistickej činnosti.

16. Podľa § 5 Exekučného poriadku v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má exekútor postavenie verejného činiteľa (odsek 1). Vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci (odsek 2).

17. Podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor je vylúčený z vykonávania exekúcie, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, ktorá je predmetom exekúcie, k účastníkom exekučného konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Podľa § 30 ods. 3 Exekučného poriadku len čo sa exekútor dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to bezodkladne súdu...

18. Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

19. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

20. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

21. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

22. Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

23. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

24. Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že napadnutými uzneseniami okresného súdu, ktorými okresný súd rozhodol o vylúčení súdneho exekútora JUDr. R. K. z výkonu exekúcie z dôvodu pochybností o jeho nezaujatosti vo vzťahu k sťažovateľke, boli porušené jej základné práva podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu. Podľa tvrdení sťažovateľky okresný súd vydal svoje rozhodnutia bez aplikácie relevantnej právnej normy a bez vykonania dokazovania a svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnil. Napadnutými rozhodnutiami okresného súdu malo dôjsť k ohrozeniu existujúcich pohľadávok

sťažovateľky a k zníženiu jej majetku o náklady výkonu exekúcie zvoleným súdnym exekútorom a v konaní mala mať sťažovateľka výrazné nevýhodné postavenie a zaobchádzalo sa s ňou odlišne.

25. Ústavný súd sa najskôr zaoberal otázkou, či sú naplnené predpoklady meritórneho prerokovania ústavnej sťažnosti (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

26. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011).

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

27. Ústavný súd už vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

28. Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04) súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

29. Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 545/2010, II. ÚS 165/2011). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03, II. ÚS 301/2011).

30. Ústavný súd v danom prípade považoval za potrebné zaujať stanovisko k zásadnému právnemu problému nastolenému v sťažnosti sťažovateľky, ktorý spočíva v tom, či okresný súd v súlade s ústavou aplikoval relevantnú právnu normu, keď samotnú skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom oprávnenej pred vykonávaním exekúcie (hlavne pre jeho pomer k účastníkovi konania v tomto prípade na strane oprávnenej), ktorá vzbudzuje dôvodnú pochybnosť o jeho nezaujatosti, považoval za dôvod na jeho vylúčenie z vykonávania exekúcie.

31. Okresný súd v odôvodnení namietaných uznesení okrem iného uviedol:

„V priebehu konania súdny exekútor oznámil skutočnosti, pre ktoré by mohol byť vylúčený z vykonávania exekúcie plniac si tak svoju povinnosť vyplývajúcu z ust. § 30 ods. 3 Exekučného poriadku a prihliadajúc na obsah Nálezu Ústavného súdu SR z 13. 04. 2011 pod sp. zn. III. ÚS 322/2010.

Podľa ust. § 30 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor je vylúčený z vykonávania exekúcie, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, ktorá je predmetom exekúcie, k účastníkom exekučného konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

... Súdny exekútor oznámil, že pred začiatkom výkonu exekučnej činnosti pôsobil ako radový zamestnanec v obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vystupujúcej v tomto exekučnom konaní v právnom postavení oprávneného.

... Nezlučiteľnosť činnosti súdneho exekútora s pracovným pomerom vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí, bude vykonávať nezávisle a nestranne v zmysle § 3 Exekučného poriadku. Inými slovami súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže oprávnene vyvolať pochybnosti o jeho neustrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania.

Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v prejednávanej veci oprávneného) je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu (II. časť odôvodnenia nálezu Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 322/2010).

Podľa § 57 ods. 4 Exekučného poriadku exekútor je povinný predložiť vec súdu bezodkladne po tom, ako nadobudne pochybnosti alebo zistí, že sú dôvody na zastavenie exekúcie, alebo čiastočné zastavenie exekúcie.

V zmysle posledne citovaného zákonného ustanovenia, rešpektujúc právny názor Ústavného súdu SR, podľa ktorého všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex officio skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania, dospel súd k záveru, že v prejednávanej exekučnej veci sú splnené zákonné podmienky pre vylúčenie súdneho exekútora JUDr. R. K. z vykonávania tejto exekúcie.“

32. Ústavný súd konštatuje, že nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom (a inými) vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bude vykonávať nezávisle a nestranne v zmysle § 3 Exekučného poriadku. Inými slovami, súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže oprávnene vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania. Uvedené konanie nevyklučuje ani disciplinárnu, resp. trestnú zodpovednosť súdneho exekútora ako verejného činiteľa. Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu. Ak súd vylúči exekútora z vykonávania exekúcie, v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého vykonaním tejto exekúcie poverí súd (§ 30 ods. 11 Exekučného poriadku).

S odkazom na citovanú právnu úpravu tak nie je potrebné preukázať zaujatosť súdneho exekútora, ale postačí už samotné preukázanie existencie dôvodných pochybností o jeho nezaujatosti. Uvedené vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), a to, že „spravodlivosť musí byť nielen poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná“ (Delcourt v. Belgicko, rozsudok zo 17. januára 1970, sťažnosť č. 2689/65, § 31).

33. Vzhľadom na už uvedené nemožno ani právne závery okresného súdu vyjadrené v napadnutých uzneseniach považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ktorý by mohol mať za následok porušenie ústavou garantovaných práv sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania.

34. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutých uznesení okresného súdu konštatuje, že okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Exekučného poriadku podstatne pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné.

35. Okresný súd podľa názoru ústavného súdu postupoval ústavne súladným spôsobom, keď napadnutými uzneseniami rozhodol o vylúčení súdneho exekútora z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku z dôvodu, že mal preukázanú pochybnosť o jeho nezaujatosti, poukazujúc pri odôvodňovaní svojho právneho záveru aj na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13. apríla 2011.

36. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že namietaný postup a uznesenie okresného súdu nezasahujú neprípustným spôsobom do práva sťažovateľky na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Označené práva nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery okresného súdu považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

37. Ústavný súd tiež konštatuje, že obsahom základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, II. ÚS 545/2010).

38. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

39. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu dospel k záveru, že z jeho odôvodnenia nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže okresný súd v posudzovanom prípade ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy (v danom prípade ustanovenia Exekučného poriadku).

40. Nie je možné prisvedčiť námietke sťažovateľky, že vylúčením súdneho exekútora z vykonávania exekúcie došlo k reálnemu ohrozeniu jej majetku existujúceho v podobe pohľadávky, resp. že ním bola zmarená finalizácia exekučnej činnosti vymožením jej pohľadávky. V zmysle ustanovení Exekučného poriadku v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého súd poverí vykonaním exekúcie, to znamená, že vykonanie exekúcie, resp. vymožitelnosť pohľadávky oprávneného v konečnom dôsledku nie sú limitované osobou konkrétneho exekútora.

41. S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným postupom a uznesením okresného súdu a základným právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru

42. Ustanovenie čl. 12 ods. 2 ústavy má charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Tieto ustanovenia ústavy sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ak neboli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, nie je potrebné deklarovať ani porušenie týchto ustanovení ústavy (napr. IV. ÚS 243/2011).

43. Ústavný súd aj vo vzťahu k čl. 14 dohovoru poukazuje na judikatúru ESLP, z ktorej vyplýva, že uvedený článok iba dopĺňa ostatné hmotnoprávne ustanovenia dohovoru a jeho protokolov. Tento článok však nemá vlastnú nezávislú existenciu, ale je účinný len vo vzťahu k právam a slobodám, ktoré sú zaručené ustanoveniami dohovoru (IV. ÚS 47/05).

44. Porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a porušenie zákazu diskriminácie zaručeného v čl. 14 dohovoru odôvodňovala sťažovateľka tým, že mala v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ňou zaobchádzané odlišne. Z uvedeného vyplýva, že porušenie označených článkov ústavy a dohovoru sťažovateľka spája s porušením svojho základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorého porušenie však ústavný súd v postupe a rozhodnutí okresného súdu nezistil, a preto nemohol konštatovať ani porušenie zákazu diskriminácie zaručeného čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru, a to z dôvodu absencie akejkolvek spojitosti (príčinnej súvislosti) medzi namietaným porušením označených článkov ústavy a dohovoru a namietaným postupom a uznesením okresného súdu. Z tohto dôvodu je sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti zjavne neopodstatnená (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2012